

Raadsprogramma

Open en transparant

**Gemeente Zwijndrecht
2014 – 2018**

Voorwoord

De raad staat voor openheid en transparantie. De inwoners van Zwijndrecht en Heerjansdam hebben er recht op te weten welk beleid hun gekozen volksvertegenwoordigers willen voeren en welke besluiten zij in het belang van de hele Zwijndrechtse gemeenschap van plan zijn te nemen, en ook hoe zij tot die keuzes komen. Recente onderzoeken naar het oordeel van de inwoners over het gemeentebestuur en de communicatie laten zien dat Zwijndrechtenaren en Heerjansdammers hechten aan meer openheid en duidelijkheid. Het raadsprogramma van de gemeente Zwijndrecht voor de periode 2014-2018 is daarom op een bijzondere wijze tot stand gekomen: volledig in de openbaarheid, in een viertal raadsbijeenkomsten.

Werkwijze

Alle fracties droegen thema's aan die zij in het raadsprogramma opgenomen wilden hebben, met per thema een aantal subthema's. De raad koos op basis daarvan voor zes verder uit te werken thema's:

1. Veiligheid en Leefbaarheid
2. Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs
3. Voorzieningen
4. Zorg en Welzijn
5. Bestuur
6. Financiën

De gemeentelijke organisatie gaf de raad in korte presentaties per thema aan welke ontwikkelingen voor dat thema spelen en over welke beleidsruimte en beïnvloedingsmogelijkheden de raad beschikt.

De fracties maakten vervolgens teksten voor ieder van de thema's en subthema's. De teksten werden gecombineerd tot één document, dat de raad in een tweetal openbare sessies heeft besproken. Het resultaat van dit alles is het raadsprogramma dat u nu leest.

De zes thema's laten zien waar de raad voor de komende vier jaar de focus legt. Naast de in de thema's benoemde speerpunten is er veel al vastgesteld beleid dat doorloopt, tenzij de raad in de komende periode redenen ziet om het beleid aan te passen of te beëindigen. De belangrijkste onderdelen van het staand beleid zijn opgenomen in het laatste hoofdstuk van dit programma.

Van uitvoeringsprogramma naar begroting

Het raadsprogramma laat zien wat de raad in de komende vier jaar wil bereiken. De raad draagt het college op het programma uit te werken in een uitvoeringsprogramma en dit te voorzien van een financiële paragraaf. Dat uitvoeringsprogramma geeft in meer detail aan welke activiteiten het college in de komende vier jaar ontplooit en tot welk resultaat dat moet leiden, in de vorm van meetbare doelstellingen. Het college bespreekt het uitvoeringsprogramma inclusief de bijbehorende financiën vóór vaststelling met de raad. De raad op zijn beurt zal op dat moment keuzes moeten maken welke doelstellingen geschrapt, aangepast of behouden kunnen worden om zo te komen tot een evenwichtige begroting. Over de daadwerkelijke resultaten rapporteert het college in de Jaarverantwoordingen, en in evaluaties halverwege en aan het eind van de raadsperiode.

Om de uitvoering van het raadsprogramma zo goed mogelijk te laten aansluiten op de behoeften en wensen van de inwoners, bedrijven en instellingen in de gemeente, consulteert het college hen bij het maken van het uitvoeringsprogramma.

De raad spreekt de verwachting uit dat Zwijndrecht er over vier jaar niet alleen beter voor staat, maar dat inwoners, ondernemers en bezoekers van de gemeente dat ook zo ervaren!

Thema Veiligheid en leefbaarheid

Veiligheid is een belangrijk thema in de samenleving in het algemeen en in Zwijndrecht in het bijzonder. Ook al gebeurt er veel op dit terrein, de raad streeft ernaar om van Zwijndrecht een nog veiligere en leefbaardere gemeente te maken, waar alle bewoners zich veilig voelen, bereid zijn de veiligheid te bevorderen en waar het prettig wonen is. Het bereiken van duurzame, sociale en fysieke veiligheid op de terreinen van wonen, bedrijvigheid en jeugd wordt gerealiseerd door een effectieve samenwerking met alle verantwoordelijke partners. Iedereen neemt hierin zijn verantwoordelijkheid en spreekt elkaar hierop aan op basis van duidelijke wederzijdse verwachtingen. De raad investeert hierbij in de relaties, is zelf zeer zichtbaar en betreft bedrijven, burgers, wijkplatforms en dorpsraad. Duurzaamheid is daarbij steeds leidend zodat voor toekomstige generaties Zwijndrecht een leefbare gemeente blijft.

Veilig en leefbaar wonen

Het veiligheidsniveau en de veiligheidsbeleving van de Zwijndrechtse burgers staat in een aantal wijken onder druk door het hoge aantal woninginbraken en andere High Impact Crimes (geweld, straatroof en overvallen). De raad zet actief in op de vermindering hiervan en stimuleert de inzet van buurtpreventieteams, wijkplatforms en dorpsraad. Waar nodig treden politie en gemeentelijke toezichthouders repressief op. De raad overweegt cameratoezicht. De gemeente brengt onveilige plekken samen met burgers in kaart om vervolgens een verbeterslag te maken.

De raad spant zich ervoor in om het politiebureau in Zwijndrecht te behouden en de wijk-agent zichtbaar te laten zijn in wijken en buurten. Hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten moeten ongestoord hun werk kunnen doen. Gemeente en politie treden hard op tegen mensen die hen bedreigen of aanvallen.

De ambities worden uitgewerkt in een uitvoeringsstrategie waarbij de effectiviteit van het gemeentelijk beleid meetbaar wordt gemaakt. De raad vraagt het college drie alternatieven uit te werken die tot een verbetering van de veiligheidsbeleving met respectievelijk 5%, 10% en 15% kunnen leiden, en die ook daadwerkelijk de criminaliteitscijfers verlagen. De raad kiest op basis daarvan de te volgen strategie.

De gemeente streeft naar een verbetering van de leefbaarheid door de verloedering van de openbare buitenruimte en de woonoverlast een halt toe te roepen en wijken op een acceptabel niveau te onderhouden. Hierbij past een integrale wijkgerichte aanpak met partners waarbij gezamenlijk de veiligheid (in de meest brede zin) en de sociale samenhang in de wijk worden gestimuleerd. Vanaf heden richt de gemeente de openbare ruimte zoveel mogelijk vandalismebestendig in. De gemeente betreft ouders en ouderen zoveel mogelijk bij de projectmatige aanpak van overlastgevende jongeren.

Om overlast voor mens en dier te beperken richt de raad zich de komende jaren op het terugdringen van vuurwerk, waarbij hard opgetreden wordt tegen illegaal vuurwerk en het afsteken van vuurwerk buiten de toegestane tijden. De raad wijst vuurwerkvrije zones aan rondom het ziekenhuis, de kinderboerderij, verzorgingshuizen, scholen en winkelcentra.

De gemeente zet zich in voor een openbare ruimte die schoon, heel, veilig en groen is. Prioriteit hebben plekken in de buurt van openbare voorzieningen. Dit gebeurt samen met bewoners ondernemers en sociale partners. Speerpunten voor het onderhoud van de buitenruimte zijn de trottoirs, de fietspaden en het gemeentelijke groen. Bij het herinrichten van de openbare ruimte (investeringsprojecten) gaat de gemeente uitvoerig het gesprek aan met de samenleving en komt daar waar mogelijk tegemoet aan bewonerswensen. Daarnaast levert de gemeente maatwerk met betrekking tot het beheer en onderhoud van de openbare ruimte

door middel van integrale (buurt)onderhoudsstrategieën die zij opstelt in samenspraak met de samenleving en sociale partners.

De coffeeshop in Zwijndrecht is opgezet volgens een niet commerciële constructie. De opbrengst van de coffeeshop gaat naar drugspreventie en voorlichtingsactiviteiten. Dat moet ook op scholen gebeuren.

De raad wil meer groen in de stad en rond (snel)wegen om daarmee de CO₂ en fijnstofproblematiek te reduceren en de temperatuurstijging in de stad te beperken. Ook het overkappen van de A16 vindt de raad een belangrijke maatregel en de gemeente stuurt aan op een lobby vanuit de Drechtsteden richting het rijk.

Duurzaamheid

De gemeente voert een integraal duurzaamheidsbeleid en ontwikkelt een visie waarvan alle projecten een uitwerking zijn. Duurzaamheid komt terug in iedere nota die het college voorlegt aan de gemeenteraad, indien relevant voor het betreffende onderwerp. Onderwerpen die de raad belangrijk vindt, zijn bijvoorbeeld het ongerept houden van de polder Hoge Nesse, een herplantplicht voor bomen in de directe omgeving waar bomen zijn gekapt, de toevoeging van vijfhonderd bomen in de bebouwde kommen vóór het eind van de raadsperiode, windmolens in de gemeente voor het einde van de raadsperiode, geen schaliegaswinning in de Drechtsteden, een groen klaslokaal op het schoolplein bij de helft van de scholen voor het eind van de raadsperiode, groen budget voor de wijken, en het koppelen van milieu- en duurzaamheidsvoorschriften aan de subsidies die de gemeente verleent.

Verkeersveiligheid

De verkeersveiligheid verdient permanent de aandacht. De raad streeft ernaar om de komende jaren de verkeersveiligheid van met name de zwakkere verkeersdeelnemers (zoals scholieren en senioren) te verbeteren. De gemeente verbetert de kwaliteit van de voet- en fietspaden en het college krijgt de opdracht om uitbreiding van de 30 km/uur zones te onderzoeken. Daarnaast gaat de gemeente actief de samenwerking aan met de samenleving en haar partners om de verkeersveiligheid in zijn algemeenheid te verbeteren (zoals bijvoorbeeld de samenwerking met scholen).

Verkeer en vervoer zijn de levensaders van de samenleving. Vlotte aan- en afvoerroutes zijn op vele fronten minder hinderlijk en vervuilend dan verkeersbelemmerende maatregelen.

Externe Veiligheid

Zwijndrecht kent veiligheidsrisico's die verbonden zijn aan de productie, opslag en transport van gevaarlijke stoffen. De gemeente ontwikkelt een periodieke veiligheidsmonitor bedrijven en gebouwen die duidelijk maakt hoe de bedrijven en transportmodaliteiten in Zwijndrecht presteren met betrekking tot het omgaan met gevaarlijke stoffen.

De inwoners van Zwijndrecht moeten er op kunnen rekenen dat de veiligheidsrisico's waaraan zij blootstaan altijd verantwoord zijn. Daar waar mogelijk reduceert de gemeente deze veiligheidsrisico's. De landelijke normen zijn hiertoe de minimumstandaard. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar het rangeerterrein Kijfhoek en het doorgaande spoor. Het aantal incidenten op het rangeeremplacement moet omlaag.

De gemeente blijft lobbyen voor structurele maatregelen, zoals de Robellijn, die de veiligheidsrisico's verlagen. Het liefst ziet de raad dat de Robellijn wordt aangelegd, zo mogelijk met Europese subsidie. De lobby daarvoor mag intensiever en met betrokken gemeenten. Daarnaast dient er ingezet te worden op het vervoer van gevaarlijke stoffen over water.

Uiteraard blijft de gemeente rond de beheersing van crisissituaties en incidenten nauw samenwerken met de Veiligheidsregio en de Politieregio.

De gemeente onderzoekt samen met het rijk en onderzoeksinstituten de mogelijkheden om langs het rangeeremplacement Kijfhoek een aarden wal met robuuste begroeiing als geluids- en veiligheidsbarrière te laten functioneren.

Thema Economie, Arbeidsmarkt en Onderwijs

Economie

Zwijndrecht mag met recht trots zijn op het gevestigde bedrijfsleven: zowel de grote industriële tak als het sterke midden- en kleinbedrijf. Hierbij dient de grote groep ZZP'ers niet over het hoofd te worden gezien. De aanwezige (maritieme) maakindustrie is een absolute parel: sterke, innovatieve bedrijven, vaak marktleiders op wereldschaal.

Zwijndrecht ligt in economisch geografisch perspectief op een unieke plek als tweede Drechtstedengemeente en als maritieme speler tussen Rotterdam en Antwerpen. De gemeente kent als vestigingslocatie dan ook een aantal gunstige uitgangspunten: goed bereikbaar over weg, water en spoor alsmede de aanwezigheid van voldoende bedrijventerreinen en kantoorlocaties.

Het Zwijndrechtse bedrijfsleven is een sterk netwerk waarin ondernemers niet alleen elkaar kennen maar ook elkaar wat gunnen, samen optrekken en bouwen aan de bloeiende economie van Zwijndrecht. De staat van de huidige economie stelt het bedrijfsleven voor een aantal uitdagingen. Om hen alle kansen en mogelijkheden te laten benutten die er zijn, dient het vestigingsklimaat op orde en uitnodigend te zijn en dient de gemeente het bedrijfsleven ook waar mogelijk te ondersteunen.

Met het in 2014 vastgestelde Economisch Programma 2014-2016 geeft de raad uitvoering aan de ambitie:

1. Het bedrijfsleven betere kansen te bieden om zich te ontwikkelen en te excelleren;
2. Het bedrijfsleven als klant zo optimaal mogelijk te bedienen;
3. Het contact en de relatie met het bedrijfsleven continu te versterken en verbeteren.

Het programma is leidend. Het is belangrijk het programma slagvaardig, met voortvarendheid en samen met het bedrijfsleven uit te voeren. Een aantal aandachtspunten daarbij:

De gemeente revitaliseert bedrijventerreinen Groote Lindt en Develpoort, waar mogelijk met aandacht voor duurzaamheid. Er komen geen nieuwe bedrijventerreinen bij.

De raad vindt het belangrijk dat Zwijndrecht een aantrekkelijk winkelaanbod houdt. Dat geldt niet alleen voor Walburg, maar ook voor de overige winkelcentra. De raad verwacht dat het college actief contact met de winkelcentra onderhoudt en zo nodig in overleg gaat met de winkeliers teneinde de kwaliteit van het winkelaanbod op peil te houden.

Ten aanzien van een eventuele uitbreiding van koopzondagen neemt de raad de mening van winkeliers en burgers nadrukkelijk mee in elke heroverweging.

De gemeente treedt facilitair op, verbetert de klantgerichtheid, hanteert een ja, mits-houding bij aanvragen en initiatieven uit de samenleving, en streeft naar deregulering en administratieve lastenverlaging. De ondernemersdesk dient hierbij als een echte servicedesk voor ondernemers te fungeren.

Het bedrijfsleven krijgt, waar dat binnen de wetgeving mogelijk is, steun van de gemeente door lokale zaken lokaal te gunnen en ruimte te geven bij aanbestedingen. Bedrijven die zich op het duurzaamheidvlak begeven, hebben daarbij een streepje voor. Van werkgevers verwacht de raad dat zij hun uiterste best doen arbeidsplaatsen te creëren.

Minimaal 5% mensen met een arbeidsbeperking moet in dienst worden genomen bij een aanbesteding. De gemeente is hierin een voorbeeld en haalt haar eigen norm.

De profilering van Zwijndrecht als “Thuishaven van de binnenvaart” levert potentieel extra omzet op voor de detailhandel en nautische maakindustrie. In het proces rond het Economisch Programma is aangegeven dat de sector behoefte heeft aan overleg met het bestuur, waarbij gezamenlijk de mogelijkheid van een maritiem informatiecentrum over de sector nader wordt onderzocht.

De gemeente stimuleert eigenaren om te zoeken naar alternatieve invullingen voor leegstaande bedrijfs- en kantorenlocaties en braakliggende terreinen. Daar waar mogelijk faciliteert de gemeente de voorgestelde invullingen.

Onderdeel van het economisch programma is het meetbaar maken van de resultaten van de inzet op het economisch thema. Dat gebeurt niet alleen door voortgang en resultaten duidelijk te laten zien en te delen, maar ook door in beeld te brengen hoe het met de lokale economie staat door cijfermateriaal beschikbaar te stellen. Hierdoor kan worden bepaald of de beleidslijnen en activiteiten in het uitvoeringsprogramma nog actueel zijn of bijsturing noodzakelijk is.

Onderwijs en Arbeidsmarkt

De gemeente, werkgevers en het onderwijs ervaren onvoldoende verbinding tussen onderwijs en arbeidsmarkt en dragen daarvan de gevolgen. Ondernemers zijn de afnemers van onze scholieren en studenten en kunnen niet altijd personeel vinden met de juiste opleiding. De raad wil de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt verbeteren, met als gevolg minder jeugdwerkloosheid. Er zijn meer technische opleidingen op meer verschillende niveaus nodig. Samen met de doelgroep en samenwerkingspartners vanuit onderwijs en ondernemers organiseert de gemeente de benodigde structuren, formuleert speerpunten en meetbare doelen, en regelt de sturing hierop.

Al in het basisonderwijs moet meer aandacht worden geschonken aan technische opleidingen en de beroepen die daarmee bereikbaar zijn. Daarom stimuleert de raad een bijzondere onderwijsroute vanaf de basisschool, waarbij kinderen kennis maken met verschillende sectoren, waaronder de technische. De ambitie is om een maritiem onderwijsarrangement in te richten om te komen tot een vloeiende leerlijn vanaf de basisschool naar goed opgeleid technisch personeel. Met een opleidings- en instroomprogramma zet de raad, samen met het LOC@ en het STC, optimaal in op de vestiging van nautisch technisch onderwijs op MBO-niveau in Zwijndrecht. Gezamenlijk regionaal optrekken om HBO/universiteit te realiseren in de regio is tevens een ambitie. Zwijndrecht neemt het initiatief om in regionaal verband een onderzoek uit te voeren naar deze opleidingsmogelijkheden en een actieplan met concrete vervolgstappen voor te bereiden.

De gemeente Zwijndrecht heeft een voorbeeldfunctie ten aanzien van het realiseren van stageplaatsen. De ambitie hierbij is om tweemaal zo veel stagiaires in de organisatie werkzaam te laten zijn dan in 2014. De raad verwacht van het bedrijfsleven dat die dit voorbeeld volgt en zich ook inspant voor het beschikbaar stellen van stageplaatsen.

De gemeente maakt in overleg met de scholen voor middelbaar en beroepsonderwijs een gericht plan van aanpak tegen vroegtijdige schoolverlating. Een voorbeeld hierbij is de summerschool.

Thema Voorzieningenniveau

Algemeen

Wat maakt een stad aantrekkelijk? Voor de een is “mooi wonen” belangrijk, terwijl voor een ander werkgelegenheid of recreatieve mogelijkheden juist weer van doorslaggevende betekenis zijn. Voorzieningen maken een stad aantrekkelijk om in te wonen, leren en werken, maar staan in economisch mindere tijden onder druk.

De raad wil de inwoners van de gemeente binnen verantwoorde financiële kaders een kwalitatief volwaardig aanbod aan voorzieningen op het gebied van sport, welzijn, cultuur en evenementen bieden. De gemeente faciliteert activiteiten en verenigingen met een goede infrastructuur: soms in de buurt of wijk, soms in de stad of in de Zwijndrechtse Waard.

Plaatsen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten in een individualiserende samenleving zijn belangrijk. Samen met oude en nieuw partners streeft de raad naar behoud en uitbouw van het huidige voorzieningenniveau, waarbij de gemeente een regierol heeft. De raad denkt daarbij ondermeer aan de multifunctionele accommodatie voor de wijk Kort Ambacht, recreatieve voorzieningen als het Develbos en uitbouw van recreatiemogelijkheden in het buitengebied.

Het voorzieningenaanbod moeten bijdragen aan de veiligheid en leefbaarheid in Zwijndrecht, aan sociale samenhang en ontmoeting, moet uitdagen tot beweging en in de directe omgeving van de voorzieningen moet het groen en verkeersveilig zijn. De voorzieningen moeten bijdragen aan betere vitaliteit en gezondheid voor zowel jong als oud waardoor de lasten voor zorg en welzijn op termijn afnemen. Bij het realiseren van nieuwe voorzieningen en het revitaliseren van oudere voorzieningen heeft de gemeente aandacht voor duurzaamheid.

Waar het gaat om participatie vanuit de samenleving (inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties, (buur)steden) hanteert de gemeente een positieve grondhouding: “Ja, mits” in plaats van “Nee, tenzij”. De raad staat positief tegenover nieuwe initiatieven uit de samenleving, mits die passen binnen de gemeentelijke kaders.

Sport

In samenwerking met partners (scholen en verenigingen) laat de gemeente de inwoners kennismaken met sport in de volle breedte, daarbij telkens weer kijkend op welke wijze sport andere terreinen zoals onderwijs en welzijn kan aanvullen of versterken. De raad wil dat alle basisschoolkinderen overdekt gymnastiekonderwijs kunnen volgen op redelijke loopafstand van hun schoolgebouw.

Nadrukkelijk positioneert de raad Zwijndrecht als een sportstad. De gemeente onderzoekt wat ervoor nodig is om dit te ondersteunen en legt de resultaten vast in een langetermijnvisie voor de komende twintig jaar. Natuurlijk betreft de gemeente in de uitvoering van deze visie de sportieve partners en vervult zij een actieve, stimulerende en faciliterende rol.

Kunst, Cultuur en evenementen

Kunst en cultuur vormen een belangrijke uitlaatklep en de raad vindt het belangrijk om aandacht te hebben voor de waarde van kunst en cultuur voor iedereen in Zwijndrecht.

De gemeente ondersteunt, stimuleert en subsidieert culturele instellingen en Zwijndrechtse evenementen en initiatieven. Ter verbetering van het evenementenklimaat in Zwijndrecht, stelt de gemeente onder andere een evenementencoördinator aan en geeft zij ruimte en ondersteuning aan initiatieven waar Zwijndrecht trots op kan zijn. Voorbeelden daarvan zijn het Noordparkfestival en Tussen Kunst en Tuin.

Kunstenaars en culturele instellingen kunnen door diverse vormen van samenwerking een impuls geven aan het kunst- en cultuuronderwijs. De gemeente stimuleert projecten op het gebied van nieuwe media en e-cultuur.

Er moet minstens één bibliotheekvestiging in Zwijndrecht blijven.

De raad vraagt het college te onderzoeken op welke wijze de waterbus breder kan worden ingezet om het aanbod van regionale voorzieningen beter bereikbaar te maken voor de Zwijndrechtse inwoners.

Alle uitgaansgebieden in Zwijndrecht moeten worden gekoesterd.

Samenwerking

Het is belangrijk dat verenigingsleven en voorzieningen voor iedereen toegankelijk zijn en blijven. De raad nodigt daarom sportverenigingen en maatschappelijke organisaties uit om initiatieven te ontplooiën die aansluiten op het huidige brede sportbeleid, en vraagt bedrijven, verenigingen en inwoners initiatieven te ontplooiën met als doel het voorzieningenaanbod te verrijken. De gemeente biedt hun de ruimte, ondersteunt en faciliteert waar nodig, en denkt actief mee.

Jongeren

Uitgaansgelegenheden en recreatiemogelijkheden voor de jeugd zijn belangrijk om een woonplaats levendig en aantrekkelijk te houden. De gemeente realiseert hang- en ontspanningsplekken in samenspraak met de doelgroepen. Initiatieven van jongeren ondersteunt de gemeente waar dit mogelijk en gewenst is, zodat jongeren niet hoeven uit te wijken naar andere steden voor uitgaansgelegenheden, en waarbij het realiseren van structurele activiteiten voor jongeren voorop staat.

Accommodaties (beheer)

De raad blijft investeren in de kwaliteit van de accommodaties op het terrein van binnen- en buitensport en ontmoeting, met de nadruk op multifunctioneel gebruik en duurzaamheid. Met betrekking tot duurzaamheid treft de gemeente maatregelen om de klimaatbelasting van al de gebouwde voorzieningen tot een minimum te beperken, met een terugverdientijd van tien jaar of minder.

De onderhouds- en beheerkosten wil de raad inzichtelijk maken en gelijktrekken voor alle verenigingen. Om deze kosten op een acceptabel niveau te houden, doet de gemeente een beroep op de inzet van vrijwilligers en verenigingen naar voorbeelden als 't Weetpunt en de Wentelwiek. De raad verwacht van gesubsidieerde sporters (verenigingen) dat ze binnen zekere grenzen bijdragen aan beheer en onderhoud van hun eigen sportaccommodatie. Als de kosten de Zwijndrechtse schaal overstijgen, zoekt de gemeente samenwerking op het juiste schaalniveau (Zwijndrechtse Waard of regio). Daarbij is samenwerking met commerciële partners een aantrekkelijke optie.

De gemeente heeft een actieve rol bij het onderbrengen van (sport)verenigingen in adequate accommodaties en onderstreept hiermee de eigen verantwoordelijkheid van de (sport)verenigingen op dit terrein, en streeft naar duurzame oplossingen.

Thema Zorg en welzijn

Transities in het sociale domein

De transities in het sociaal maatschappelijke domein (Wmo, Jeugdwet en Participatiewet) vragen om een hoge mate van kennis en betrokkenheid van de gemeenteraad. Het budget is beperkt en de gemeente onderzoekt hoe zij binnen de beschikbare middelen iedereen zo veel mogelijk mee kan laten doen aan de samenleving. De raad bewaakt daarom de kwaliteit, de effectiviteit en de financiële kaders van de ondersteuning in het kader van de transities. De raad werkt actief samen met adviesorganen en partners om het beleid zo goed mogelijk gestalte te geven.

De gemeente Zwijndrecht organiseert zorg en ondersteuning dichtbij de inwoners. Inwoners moeten de zorg en ondersteuning krijgen die bij hen past. Dit is ook de identiteitgebonden zorg waardoor het algeheel welbevinden toeneemt. De zorg, algemene voorzieningen en welzijnsdiensten moeten gespreid aangeboden worden zodat ze, met het oog op de minder mobiele burger, dichtbij beschikbaar zijn. De communicatie met de inwoners (van informatie en advies tot aanvragen, klachten en verbeter suggesties) over deze enorme verandering moet goed georganiseerd zijn, bijvoorbeeld door een goed (digitaal) zorgloket.

De ambitie is om samenwerking tussen zorgverleners te organiseren waarbij zij gezamenlijk streven naar de beste mix van kwaliteit van zorg en ingezette middelen. Het zorgstelsel moet financieel zo ingericht worden dat de zorg en niet de instelling centraal staat. De gemeente zet de financieringssysteem zo danig op dat er samengewerkt moet worden.

Een sterke lokale infrastructuur voor de decentralisatie jeugdzorg

In de uitwerking van de jeugdzorg is het van belang dat jeugdzorg, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en onderwijs meer samenwerken. Uiteraard blijft de gemeente ook aandacht houden voor jongeren boven de twaalf jaar.

Het preventieve veld en de aansluiting op zwaardere zorg is een belangrijk onderdeel in de nieuwe Jeugdwet en dit moet goed georganiseerd zijn. Een van de spelers in dit jeugdveld is het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG).

Het Centrum voor Jeugd en Gezin moet laagdrempelig en klantvriendelijk zijn om een goed pedagogisch klimaat te ondersteunen en te versterken. Kinderen moeten zo lang mogelijk bij hun ouders opgroeien. Wanneer het niet anders kan, moet voor een ander pedagogisch klimaat gezorgd worden. In het kader van opvoeden in relatie tot overlast moet het CJG ouders meer en actiever ondersteunen bij opvoedproblemen. Een veilige toegang tot geestelijke gezondheidszorg voor jongeren moet gewaarborgd worden.

Voor complexe casussen moeten goed geoutilleerde wijkteams of wijknetwerken opgericht of versterkt worden zodat er één regisseur zal zijn voor één plan voor één gezin. De rol van de wijkverpleegkundige is hierin belangrijk.

De raad vindt het belangrijk dat de portefeuilles Jeugd en Onderwijs bij één wethouder komen te liggen.

Een sterke lokale sociale infrastructuur voor de Wmo

Inwoners blijven zo lang mogelijk in hun eigen woonomgeving wonen en krijgen indien nodig gepaste ondersteuning en zorg. Dit wordt zo dicht mogelijk bij de inwoners (kleinschalig en persoonlijk) georganiseerd. De eigen kracht en mogelijkheden van de inwoner en zijn of haar omgeving staan hierbij centraal. Voor kwalitatief langer zelfstandig wonen is samenwerking belangrijk tussen de vrijwilliger, mantelzorger, maatschappelijke organisaties, religieuze instanties en, indien nodig, de professionele zorg.

Het samenwerkingsverband Vivera vervult een belangrijke taak in het realiseren van een sterke sociale infrastructuur. Vivera dient zich bovendien door te ontwikkelen. De gemeente Zwijndrecht zorgt voor een vangnet voor mensen zonder sociaal netwerk.

Alle partijen die in de brede zorg en welzijnssector werkzaam zijn maar ook burgers moeten veel meer gericht zijn op vroege herkenning van beperkingen die zich bij mensen ontwikkelen. Indien de benodigde ondersteuning niet binnen het eigen netwerk beschikbaar is, dient dit op de juiste plaats gemeld te worden. Zorgadviseurs bezoeken deze mensen en bespreken met hen of hun mantelzorger hoe de benodigde ondersteuning geboden kan worden.

De welzijnsorganisaties moeten intensiever samenwerken omdat dit hun positie versterkt als welzijnsorganisatie voor alle leeftijden. Gebruikmakend van nieuwe en oude media zorgt de gemeente ervoor dat een optimale inzet van professionals en vrijwilligers mogelijk is.

De raad vraagt het college te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om zorgverleners tegemoet te komen in de parkeerkosten die zij voor hun werk moeten maken.

Aandacht voor ouderen

Binnen het Wmo beleid moet de gemeente, ook vanwege de wettelijke verplichtingen, specifiek aandacht besteed aan de doelgroep ouderen. De raad bewaakt dat het beleid zich richt op onder andere preventieve ouderengezondheidszorg en het bestrijden van sociaal isolement.

Daarnaast wil de raad de kracht, kennis en kunde van de senioren in Zwijndrecht verzilveren. De raad vindt het belangrijk dat ouderen langer mobiel blijven.

Ouderen vormen een steeds groter deel van de inwoners van Zwijndrecht en Heerjansdam. Daarom steunt de raad het idee van de seniorenraad om integraal ouderenbeleid op te stellen. De gemeente bekijkt de mogelijkheden om te bevorderen dat er een efficiëntere en effectievere ouderenalarming beschikbaar komt die niet alleen binnenshuis maar ook buitenshuis werkt.

Goede maatwerkvoorzieningen zijn beschikbaar als dat nodig is

De gemeente garandeert goede, betrouwbare thuiszorg, met oog, ruimte en aandacht voor vereenzaamden en ter voorkoming van zelfverwaarlozing. Als inwoners een beroep moeten doen op professionele zorg, dan ondersteunt de raad dit in de komende periode. Zorg en ondersteuning wordt geboden in goede relatie tot de zorg thuis, samen met het steunsysteem zoals familie, vrienden en buurtgenoten. Wachttijden voor aanvraag en uitvoering zijn beperkt.

Mantelzorgers zijn waardevol voor de gemeenschap. De raad vraagt het college met voorstellen te komen om mantelzorgers structureel te ondersteunen en te ontlasten indien nodig. De gemeente moet de mogelijkheden voor ondersteuning via de Stichting MEE duidelijker onder de aandacht van de mantelzorgers brengen. Het moet zo zijn dat iedere mantelzorger zijn/haar mogelijkheden van ondersteuning kent.

Optimale keuzevrijheid voor de zorg is een belangrijk uitgangspunt. Er moet voldoende ruimte zijn voor een Persoonsgebonden Budget (PGB), aangezien dit soms beter aansluit dan zorg in natura. Deze ruimte voor het PGB is cruciaal omdat dit de zelfredzaamheid van de burger bevordert en hij daarmee zorg op maat kan inkopen. De sociale dienst moet ook ondersteuning bieden bij het inzetten en benutten van het PGB.

De raad voegt dagbesteding, een structurele tijdsbesteding met een welomschreven doel waarbij de cliënt actief wordt betrokken en die hem zingeving verleent, toe aan het beleidsplan en uitvoeringsprogramma Wmo.

Verslavingsbeleid

Er is een sluitende zorgketen nodig om overmatig alcohol- en drugsgebruik terug te dringen en overlast door verslaving, huiselijk geweld en dergelijke te verminderen. Het vaststellen van een integraal verslavingsbeleid maakt betere handhaving mogelijk. Het meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (AMHK) bij de Dienst Gezondheid en Jeugd vervult hierin een belangrijke rol. Handhaving van de drank- en horecawet dient duidelijk zichtbaar te zijn, en handhaving op drugstoerisme en handel vanuit auto's behoeft aandacht. Ook is het belangrijk dat de eerstelijnszorg makkelijk beschikbaar is voor de gevolgen van overmatig gebruik zoals de GGZ-instellingen voor psychosociaal of psychiatrische hulpverlening. Voorlichting op scholen, bemoeizorg en een actieve rol voor wijkteams en wijkagent zijn hiervoor onontbeerlijk. Hierin hebben burger en lokale overheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Armoedebelief

Ook Zwijndrecht kent een groep burgers die in armoede leeft en waarvoor de lokale overheid en de samenleving een verantwoordelijkheid hebben. Een goed armoedebelief is nodig waarin met name de positie en de rechten van het kind centraal staan. De raad wil echter dat de burger weer in zijn eigen onderhoud kan voorzien en zijn eigen verantwoordelijkheid kan nemen.

Van de maatschappelijke organisaties mag worden verwacht dat zij de oorzaak bij de bron aanpakken. Dit kan opvoedkundig, budgetterend, perspectief zoekend en perspectief biedend zijn. In dit armoedebelief is de lokale overheid een partij maar ook de burger zelf in de vorm van vrijwilliger, mantelzorger, buddy of schuldhulpmaatje.

De komende raadsperiode beschrijft de gemeente het armoedebelief en houdt het actueel. Zolang nodig volgt de raad nauwlettend de ontwikkelingen rond de voedselbank, maar ook andere initiatieven op het gebied van financiële zelfredzaamheid, en faciliteert/ondersteunt deze zo nodig. De gemeente wil een transparant en rechtvaardig beleid rondom schuldhelpverlening realiseren. De gemeente zet zich ervoor in dat er geen wachtlijsten zijn voor hulp aan mensen met schulden.

Er komt een levensstijlcampagne met een jaarlijks uitvoeringsprogramma om de sociaaleconomische gezondheidsverschillen in de gemeente te verkleinen.

Gezond bewegen

Zwijndrecht blijft zich actief inzetten als JOGG gemeente. De gemeente stimuleert dat kinderen op de fiets of te voet naar school gaan. Daarnaast wordt verder gewerkt aan het project Bewegen in het Groen. Gezond bewegen in het groen levert winst op voor de inwoner en maakt zorgkosten lager: bewegen en verblijven in het groen levert voor zowel oud als jong een betere vitaliteit en gezondheid op, wat de maatschappelijke lasten voor zorg en welzijn zal verlagen. Daarom realiseert de gemeente meer groen binnen en buiten de stad en ontwikkelt maatregelen en programma's om het bewegingsaanbod in het groen te versterken.

Thema Bestuur

De gemeente is dé overheid die het dichtst bij de burger staat. Het gemeentebestuur vult die positie in door zichtbaar, bekend en dichtbij te zijn. Met een open en transparante bestuurscultuur werken we volop samen met inwoners, ondernemers en organisaties. Het besturen van de gemeente is in handen van de gemeenteraad en het college. We willen als gemeenteraad meer naar buiten treden om meer 'voeling' houden bij wat er in de Zwijndrechtse samenleving speelt. De mening van de Zwijndrechtse burger over het lokale bestuur is immers niet positief en de trend is ook negatief. Dit verdient in de komende raadsperiode sterk de aandacht en moet verbeteren.

Communicatie

De gemeente streeft naar een goede interactieve communicatie met de bewoners, bedrijven en instellingen met behulp van laagdrempelige mogelijkheden, van social media tot de balie. Op deze manier worden doelgroepen meer betrokken bij de voorbereiding van de besluitvorming over en de uitvoering van het beleid. De gemeente maakt gebruik van kennis, ervaring en expertise van haar relaties. Het gemeentebestuur is zichtbaar aanwezig en aanspreekbaar. Zij informeert de samenleving tijdig en op maat en betreft deze bij het ontwikkelen en uitvoeren van beleid. De gemeente stelt informatie beschikbaar met als uitgangspunt *'openbaar, tenzij...'*.

Participatie

Zwijndrecht wil dat bewoners zich medeverantwoordelijk voelen voor inrichting en functioneren van hun eigen samenleving. De raad stimuleert actief burgerschap en maakt daartoe duidelijke afspraken met bewoners. Participatie is daarbij vooral bedoeld om het beleid beter te maken en te laten aansluiten bij de ideeën en initiatieven die er in de gemeente leven. Participatie en inspraak moeten plaatsvinden op momenten die er toe doen, waar mogelijk in een vroegtijdig stadium en kan per onderwerp worden geregeld. De gemeenteraad heeft duidelijk een kaderstellende rol omtrent participatie en inspraak. De gemeente zet zich ervoor in om nieuwe (digitale) vormen van participatie te vinden. Een duidelijke rolverdeling tussen overheid, partners en burgers is daarbij van belang, evenals duidelijkheid over verwachtingen, mogelijkheden en beperkingen. De gemeente wil zodanig samenwerken dat bewoners zelf een actieve rol spelen in bijvoorbeeld het tegengaan van bijvoorbeeld overlast en verloederings (zelforganiserend vermogen van de samenleving). Deze keuze vraagt om luisterend en dienend publiek leiderschap. We maken gebruik van onze adviesorganen en betrekken ervaringsdeskundigen.

In overleg met de wijkplatforms en de dorpraad intensiveren wij hun betrokkenheid en inbreng.

Het gemeentebestuur bezoekt frequent de dorpsraad en wijkplatforms. We ontmoeten elkaar niet alleen in het gemeentehuis tijdens een oriëntatieavond, maar in toenemende mate op locaties waar de vraagstukken zich voordoen.

Alle collegeleden adopteren wijken of buurten. Iedere wethouder is een wijkwethouder. Het bestuur ondersteunt proactief krachten en initiatieven uit de samenleving door deze expliciet te beleggen bij een portefeuillehouder.

De raad vraagt het college om met inwoners, ondernemers en het OCD een methodiek te bepalen om de tevredenheid over het functioneren van het bestuur (raad en college) goed, gedetailleerd en objectief te kunnen beoordelen. Daarbij stelt de raad zich tot doel om tenminste een voldoende te scoren. Het college komt met een uitwerking.

Samenwerking

De raad werkt samen met de andere Drechtstedengemeenten aan een sterke regio: samen stad aan het water. De regionale samenwerking met partners is belangrijk maar is geen doel op zich. De raad draagt bij aan de doorontwikkeling naar het netwerk Drechtsteden en hecht daarbij waarde aan slagvaardigheid, democratische legitimatie en een transparante financiële structuur. Bestuurlijke speerpunten organiseert de gemeente binnen de eigen organisatie. Gestandaardiseerde en/of geüniformeerde taken kunnen om efficiencyredenen door andere instanties (bijvoorbeeld gemeenschappelijke regelingen, gemeente Dordrecht) worden uitgevoerd. Bij het uitbesteden van dit soort werkzaamheden vindt de raad het belangrijk om invloed en adequate sturingsmogelijkheden te behouden en zo de regie in eigen hand te houden. Alleen samenwerken als dit voor Zwijndrecht van toegevoegde waarde is.

Lokale middelen kunnen een beweging op gang brengen en ze ondersteunen investeringen van en door partners. Om achteraf misverstanden te voorkomen dient het zowel bij de gemeente als de partners volstrekt duidelijk te zijn wat zij van elkaar verwachten in concrete en heldere afspraken.

De raad vraagt herbeoordeling van intergemeentelijke samenwerkingsverbanden. Waar de samenleving om flexibiliteit, maatwerk, eigenheid en dynamiek vraagt, organiseert Zwijndrecht dat lokaal, met eigen mensen. Daar waar het toegevoegde waarde heeft intensificeert de gemeente de samenwerking. De verantwoording door portefeuillehouders over het functioneren van gemeenschappelijke regelingen voor Zwijndrecht verbetert.

De samenwerking in de regio moet dienstbaar zijn aan de Zwijndrechtse samenleving. Elke Gemeenschappelijke Regeling levert maatwerk voor de gemeente. De raad benadrukt dat mandaat en delegatie richting de Drechttraad moet worden herijkt.

De raad versterkt en bevordert de samenwerking in de Zwijndrechtse Waard.

De raad vraagt het college de vorming van één gemeente Zwijndrechtse Waard te onderzoeken. In dat onderzoek moeten onderwerpen aan de orde komen betreffende draagvlak, financiële gevolgen, en voor- en nadelen bij het samengaan op andere terreinen. Het moet de raad inzicht geven in de gevolgen en draagvlak voor één gemeente met Hendrik-Ido-Ambacht. Het onderzoek zou uitgevoerd moeten worden door beide gemeenten.

Thema Financiën

De gemeente is verantwoordelijk voor de besteding van een fors budget aan gemeenschapsmiddelen. De begrotingsomvang wordt de komende jaren nog veel groter als gevolg van de decentralisatie van rijkstaken op het gebied van zorg en welzijn en jeugdbeleid. Het feit dat de decentralisaties gepaard gaan met een aanzienlijke gelijktijdige bezuiniging, legt grote druk op de gemeentelijke financiën, terwijl tegelijkertijd de beïnvloedbaarheid van het grootste deel van de begroting beperkt is. Daar komt nog bij dat de gemeente een hoge schuldenlast heeft, wat leidt tot flinke rentelasten en een grote gevoeligheid voor stijgende rentetarieven. Dit alles maakt een zorgvuldig en verantwoord begrotingsbeleid noodzakelijk, met voldoende aandacht voor risicoanalyses en -beheersing. Onderdeel van het begrotingsbeleid zijn afspraken over belastingdruk, gemeentelijke heffingen, en schuldenlast.

Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen

De gemeente staat niet (meer) toe dat ingehuurd of vast (semi)overheidspersoneel boven de norm van de WNT krijgt betaald, ongeacht welke functie wordt bekleed. Ook werkt de gemeente bij voorkeur niet samen met instellingen die zich niet houden aan de WNT.

(Rente)resultaten

De raad wil het gat tussen rekenrente en reële rente kleiner maken; de schommelingen op de financiële markt zijn niet groot en de gemeente kan vrij snel anticiperen op stijgingen. De raad vraagt het college te onderzoeken of systeemwijzigingen doorgevoerd kunnen worden om rentevoordelen altijd toe te rekenen aan de bijbehorende programma's.

Schuldenlast

De raad wil een programma om structureel te werken aan het terugdringen van onze schuldenlast.

Als onderdeel van dit programma werkt het college in de tweede helft van 2014 een voorbeeldfinanciering op projectbasis uit van het meerjarenplan "Vervanging riolering Oudelands Ambacht". Dit maakt de na- en voordelen zichtbaar van projectfinanciering versus de huidige werkwijze van het financieren van projecten. Vervolgens neemt de raad dit mee in zijn afwijking van het programma "terugdringen schuldenlast". De raad stuurt aan op een jaarlijkse verlaging van tenminste 0,25 procentpunt van de schuldenlast.

Bezuinigingen

Het kiezen waar bezuinigingen terecht komen mag geen koele rekensom zijn. Vaak leveren bezuinigingen voor de kleine gesubsidieerden in verhouding weinig op terwijl de impact groot is. De raad houdt rekening met de positie die de kleine gesubsidieerden in de samenleving hebben.

Samenwerking en schaalvergroting moeten leiden tot kostenreductie en professionalisering bij de Drechtstedengemeenten. Reducties zijn onder andere haalbaar door het aanpassen van ons ambitieniveau, het verbeteren en meer reëel maken van het begrotingsproces en de vorming en instandhouding van een efficiënte ambtelijke organisatie. De kostenreducties moeten weinig of geen invloed hebben op de maatschappelijke doelen van de organisatie en op korte termijn te realiseren zijn.

Veel van de structurele lasten zijn niet of nauwelijks beïnvloedbaar. Daarom vraagt de raad kritische herbeoordeling van de samenwerkingsverbanden en de subsidies en andere uitgaven. Is alles in deze mate nog nodig, kan het voor minder geld of moet de gemeente bepaalde onderdelen meer door de samenleving zelf laten organiseren? Is het rendement op de uitgaven niet hoger als krachten uit de samenleving meer ruimte krijgen?

De investeringsopgaven blijven onverminderd hoog maar zijn wel noodzakelijk. De raad wil onderzoek naar het invoeren van taakstellende (lagere) budgetten voor bouwteams. Dat creëert meer betrokkenheid van de samenleving en samenwerkingspartners, wat ook leidt tot lagere investeringslasten. Het biedt meer mogelijkheden om de samenleving te betrekken bij het beheer van de openbare ruimte.

De gemeente wordt geconfronteerd met enerzijds een drastische uitbreiding van het takenpakket, anderzijds met een ingrijpende bezuinigingsoperatie. Daarnaast begrenst de Wet Houdbare Overheidsfinanciën de gemeentelijke beleidsvrijheid ten aanzien van het doen van investeringen. De verschillende maatregelen leggen samen een grote druk op het financieel beleid. Het dwingt tot het maken van de juiste keuzes. De beleidsregels in de wet Houdbare overheidsfinanciën (HOF) wijzen de weg naar bezuinigingen.

De gemeente koopt alleen grond aan als het zeker is dat er een project tot stand komt en nooit met de voorwaarde dat de ontwikkelaar pas hoeft te betalen als hij een groot aantal woningen heeft verkocht.

De raad financiert liever activiteiten dan organisaties. Alle subsidiestromen moeten een meetbare opdracht omvatten.

De oplossing mag niet gezocht moet worden in lastenverzwaring voor de inwoners, maar eerder in meer regionale samenwerking en in het efficiënter en effectiever uitvoeren van processen en een zeer stringent begrotingsbeleid.

Verhoging van de OZB, hoger dan de inflatiecorrectie, wordt slechts doorgevoerd als daar duidelijke tegenprestaties voor geleverd worden, of aangetoond wordt dat verhoging beslist noodzakelijk is.

Ambities in balans is een prima instrument om financiële zaken te volgen en te toetsen, en dient frequenter ingezet te worden bij aanbestedingen.

Tarieven

De raad hecht aan voortzetting van het bestaande beleid dat heffingen en tarieven daar waar mogelijk kostendekkend dienen te zijn tenzij er een duidelijke reden is om van dit principe af te wijken.

Verwerving subsidies

De gemeente zet in op het verwerven van provinciale en Europese subsidies en legt meer nadruk op innovatie en PPS constructies.

BESTAAND BELEID

In de voorgaande thema's hebben we de speerpunten voor ons beleid in deze raadsperiode benoemd. Daarnaast is er nog een grote hoeveelheid aan bestaand beleid dat we blijven voortzetten. Het gaat om beleid met soms grote impact: financieel, maatschappelijk of politiek. Een aantal belangrijke onderwerpen willen we hier benoemen. Het volledige overzicht aan bestaand beleid is beschikbaar op onze website.

Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

De vastgestelde beleidsbrief Wmo 2015 dient als basis voor het beleidsplan Wmo 2015 dat voor de zomer 2014 aan de colleges en raden van de Drechtstedengemeenten ter besluitvorming wordt aangeboden. Lokaal werken alle Drechtstedengemeenten aan het stimuleren van de eigen kracht, het gebruik van sociale netwerken en de (door)ontwikkeling van algemene voorzieningen. We werken daarmee aan een sterke lokale infrastructuur en beperken hiermee het gebruik van duurdere maatwerkvoorzieningen.

Vivera

In 2012 is een nieuw convenant gesloten met 21 aanbieders van wonen, zorg en welzijn. Ter voorbereiding op de nieuwe wet werkt de gemeente samen met deze partners aan een pilot in Nederhoven (waaronder het betrekken van meer inwoners als vrijwillige ondersteuners voor mensen met beperkingen) en de ontwikkeling van sociale wijkteams in de aandachtswijken Kort Ambacht en Noord. Maar ook het stimuleren van bewegen voor ouderen, leerwerkbedrijven en effectief en efficiënt gebruik van de accommodaties staan op de Vivera-agenda. In Zwijndrecht is daarnaast specifiek aandacht voor de financiële redbaarheid van onze inwoners.

Participatiewet

De samenwerking tussen de gemeenschappelijke regelingen Drechtsteden (SDD) en Sociale Werkvoorziening Drechtsteden (Drechtwerk) is fors verstevigd en er wordt gewerkt aan volledige integratie van Drechtwerk in de GR Drechtsteden.

Voor de inwoners die (nog) niet in staat zijn zelfstandig een inkomen te verwerven, ontwikkelt Zwijndrecht in samenwerking met de Sociale Dienst Drechtsteden, de Sociale Werkvoorziening en andere (maatschappelijke) organisaties leerwerklocaties. In 2013 is met succes gewerkt aan het verwerven van leerwerkplekken in onze gemeente.

Samen met de Drechtsteden werkt Zwijndrecht eveneens aan plannen om inwoners met grote afstand tot de arbeidsmarkt (groep 3) een plek te bieden in de gemeenten. Deze plannen zijn naar verwachting in 2014 klaar.

Jeugdwet

De vastgestelde beleidsbrief 'Zorg voor jeugdigen' benoemt uitgangspunten voor het vervolg van de beleidsontwikkeling. De beleidsbrief is tot stand gekomen in samenwerking met aanbieders. Ook het vervolgproces is een coproductie met partners. In het najaar van 2013 heeft Zwijndrecht met buurgemeenten uit de regio Zuid-Holland Zuid en de partners, als eerste van het land, afspraken over een transitiearrangement kunnen maken.

De Gemeenschappelijke regeling ZHZ (Dienst Gezondheid en Jeugd) gaat de serviceorganisatie uitvoeren. Tegelijkertijd werkt Zwijndrecht lokaal aan pilots om ons goed voor te bereiden op de wetgeving die per 1 januari 2015 ingaat.

Een sterke lokale infrastructuur door ons CJG

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) is het netwerk waarin partijen elkaar als vanzelf kunnen vinden, de informatie en adviesfunctie aan ouders adequaat is vormgegeven en ouders de opvoedondersteuning krijgen die aansluit bij hun behoeften. Met de ontwikkeling van

een Centrum voor Jeugd en Gezin heeft de gemeente ingezet op het verbinden, versterken en verbeteren van de inhoud en de organisatie van preventie en zorg. Dit is gebeurd in nauwe samenwerking met de partners in onderwijs, jeugd(gezondheids)zorg, zorg en welzijn en veiligheid.

Passend onderwijs

De wet Passend onderwijs is in werking getreden. De in 2013 vastgestelde notitie "Passend verbinden van onderwijs en zorg voor jeugdigen in de Drechtsteden" is gemaakt met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en diverse zorgpartners. Zwijndrecht heeft in dit proces een nadrukkelijke aanvoedersrol (gehad). De inzet is en was om de aansluiting tussen onderwijs en jeugd te versterken met als doel minder kinderen gebruik te laten maken van zwaardere zorg en/of speciaal onderwijs.

Cultuur

We stimuleren, faciliteren en subsidiëren initiatieven voor cultuurdeelname, beleving en ontspanning en bevorderen dat er een jaarlijks terugkerend Zwijndrechtse festival wordt georganiseerd. Daarnaast zijn de eerste stappen gezet om het beheer van het gemeentelijk kunstbezit, en de mogelijkheden om te exposeren in de expositieruimte, te verbeteren. Tevens is er een eerste aanzet tot een evenementenbeleid. Hierover is begin 2014 een oriëntatieavond gehouden.

Jeugd maakt kennis met sport en cultuur

In onze gemeente zijn combinatiefunctionarissen (sport- en kunstcoaches) aan de slag die jeugd kennis laten maken met cultuur en sport. De coaches hebben het sport- en kunstmenu in het basis en het voortgezet onderwijs uitgerold en er zijn twee websites gelanceerd (www.toppiecoach.nl en www.mattiezwijndrecht.nl) waarop de jeugd uit Zwijndrecht zich kan inschrijven voor naschoolse en vakantieactiviteiten.

Zwembad

Op 17 december 2013 besloot de raad zwembad De Hoge Devel nog voor een periode van minimaal tien jaar te exploiteren. Dit besluit werkt het college nader uit, met name ook om te kijken of het goedkoper kan.

Accommodatiebeheer

Zwijndrecht werkt aan een betere verhouding tussen subsidies en de maatschappelijke relevantie van activiteiten en organisaties. Betaalde huur moet in verhouding staan tot de kwaliteit van de accommodatie en de subsidie voor activiteiten. Het gaat daarbij ook om een eerlijkere manier van subsidiëren in relatie tot het maatschappelijk rendement.

De lopende bestuursopdracht Accommodatiebeheer combineert drie opdrachten om invulling te geven aan de verantwoordelijkheid voor het efficiënt organiseren van onderhoud, beheer en exploitatie van accommodaties:

1. project sport (regie op inlopen achterstanden contracten en dergelijke)
2. advisering mogelijkheden voor het op afstand zetten van het accommodatiebeheer
3. transparante kostentoedeling huurders + gevolgen voor subsidieverlening.

Woon- en leefomgeving

De gemeente stuurt op de ontwikkeling van Kort Ambacht Zuid door gebiedsontwikkeling toe te passen. De ontwikkeling pakken we op door middel van een concreet en realistisch uitvoeringsprogramma met draagvlak bij partners, met name de corporaties, de politie, en Divers. Andere gebiedsontwikkelingen beginnen pas als de noodzaak en de meerwaarde daarvoor zijn aangetoond.

Het Gemeentelijk Verkeer- en Vervoerplan (GVVP) geeft de voorwaarden aan om het verkeer in Zwijndrecht in de toekomst goed af te wikkelen. Dit draagt tevens bij aan een verbe-

tering van de luchtkwaliteit in onze gemeente. In 2013 zijn we begonnen met een actualisatie van het GVVP; de afronding is in 2014. Daarbij gaat de aandacht vooral uit naar de implementatie van het plan.

Het buitengebied is van grote recreatieve waarde voor de bewoners van Zwijndrecht en Heerjansdam. De kwaliteit gaat echter achteruit, terwijl de behoefte aan een goed beleefbaar en samenhangend groen recreatief gebied alleen maar toeneemt. Daarom wordt aan dit gebied, als onderdeel van Deltapoort, een kwaliteitsimpuls gegeven.

De gebiedsvisie Deltapoort is in lijn met de Zwijndrechtse ontwikkelstrategie vastgesteld. De gemeente heeft subsidie ontvangen voor de versnelde uitvoering van projecten die op korte termijn te realiseren waren, maar ook subsidie voor projecten op langere termijn, zoals de glastuinbouw, routenetwerken en ontwikkeling van geplande recreatiegebieden. De subsidieaanvraag voor de ontwikkeling van de polder Buitenland (in het kader van de provinciale Groenagenda) is gehonoreerd.

In het buitengebied zijn veel bouwwerken te vinden zonder vergunning. Dit is een ongewenste situatie. Naast een rommelig aanzicht kunnen illegale bouwwerken een risico vormen voor de veiligheid en de gezondheid. Inmiddels is de handhaving buitengebied in volle gang.

Economie

Het met het bedrijfsleven als een coproductie opgestelde Economisch Programma 2014-2016 is vooral gericht op de gezamenlijke doorontwikkeling en uitvoering van concrete activiteiten die bijdragen aan de uitwerking van gestelde doelen rond een vijftal thema's:

- Thema 1: Vestigingsklimaat, bereikbaarheid en voorzieningen
- Thema 2: Onderwijs en arbeidsmarkt
- Thema 3: Communicatie en PR
- Thema 4: Dienstverlening en samenwerking bedrijfsleven
- Thema 5: Binnenvaart en maritiem

Het komt nu aan op uitvoering van het programma.

Arbeidsmarkt

Het arbeidsmarktbeleid, met Dordrecht als centrumgemeente, wordt lokaal mede vormgegeven. Lokaal worden mogelijkheden ontwikkeld om met name voor de onderkant van de arbeidsmarkt mogelijkheden te realiseren om een bijdrage te leveren aan de maatschappij of werkervaring en ritme op te doen om (weer) deel te gaan nemen aan de reguliere arbeidsmarkt. In Zwijndrecht is een start gemaakt met het opzetten van een lokaal leerwerkbedrijf waar mensen met een minimaal loonvormend vermogen, mensen met een handicap en jongeren zonder startkwalificatie een zinvolle activiteit te bieden of te activeren voor de reguliere arbeidsmarkt. Er wordt door het leerwerkbedrijf samenwerking gezocht en slimme verbindingen gemaakt met de WMO-uitvoerders, het maatschappelijk veld en onze eigen gemeente.

Duurzaamheid

De gemeente stimuleert en faciliteert inwoners en ondernemers om duurzame beslissingen te nemen, bijvoorbeeld door het bieden van de mogelijkheid tot groepsaankoop van zonnepanelen. Andere belangrijke speerpunten zijn gerichte voorlichting en educatie, in de vorm van evenementen als de Europese Mobiliteitsweek, de Nationale Boomfeestdag en Dag van de Duurzaamheid.

Externe veiligheid

Zwijndrecht stelde met de gemeenten Barendrecht, Hendrik-Ido-Ambacht en Ridderkerk een beheerplan op voor het rangeerterrein Kijfhoek. Met de in dit beheerplan vastgelegde afspraken is een acceptabel groepsrisico geborgd. Dit beheerplan krijgt een doorvertaling in ruimtelijke plannen. Wat betreft Kijfhoek volgt de gemeente een 'drie sporenstrategie':

1. *Vrijwillig spoor*: Beïnvloeden ProRail en vervoerders: deze partijen bewegen tot het nemen van hun maatschappelijke verantwoordelijkheid. Proberen draagvlak te creëren bij ProRail voor het verbeteren van de bereikbaarheid voor hulpdiensten op spooreplacements, en het vrijwillig naleven van 'vernietigde voorschriften'.
2. *Regelgevingspoor*:
 - Beïnvloeden van het ministerie van Infrastructuur en Milieu: daarbij inzetten op het verbeteren van de bereikbaarheid, het opnemen van vernietigde voorschriften in landelijke regelgeving, behoud van de vergunningplicht (en daarmee de mogelijkheid om plaatsgebonden risico's en groepsrisico's te begrenzen en een oordeel te vellen over de vraag of het groepsrisico acceptabel is).
 - Onderzoeken of bereikbaarheid afgedwongen kan worden via de omgevingsvergunning.
3. *Toezicht en handhavingspoor*. Samenwerking met de Veiligheidsregio (brandweer), Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) en Inspectie SZW (ISZW): verdere uitbouw van de samenwerking zodat geborgd is dat de veiligheidsonderwerpen die in wetgeving vastgelegd zijn waar ILT/ISZW bevoegd voor zijn nageleefd worden. Hierbij ook aandacht voor druppellekkages.

Met Dordrecht en de Drechtsteden werkt Zwijndrecht aan verbetering van de externe veiligheid rond het doorgaande spoor door een lobby rond het Basisnet spoor, Stedenbaan en Hoogfrequent Spoor. Deze lobby heeft effect gehad. Het rijk heeft namelijk financiële middelen beschikbaar gesteld voor maatregelen die de veiligheid in Zwijndrecht en Dordrecht vergroten. Vervolgens hebben het rijk en ProRail nader onderzoek verricht naar aanvullende veiligheidsmaatregelen aan het doorgaande spoor, waaronder het saneren van enkele (risicoverhogende) wissels. Nadere besluitvorming over deze maatregelen vindt rond de zomer van 2014 plaats.

Communicatie

Zwijndrecht stelde vorig jaar een nieuwe communicatie- en participatievisie vast. Kernbegrippen waaraan de gemeentelijke communicatie moet voldoen zijn:

- Klantgericht
- Toegankelijk
- Begrijpelijk
- Actief
- Betrouwbaar
- Transparant en
- Herkenbaar.

De gemeente wil begrijpelijk beleid maken. Dat kan alleen door de samenleving tijdig te betrekken bij voorbereiding en uitvoering van beleid en projecten. De gemeentelijke medewerkers krijgen hierin scholing.

Leefbaarheid en veiligheid

Veiligheid blijft een belangrijk thema in onze Zwijndrechtse samenleving. De ontwikkelingen in het veiligheidsdomein vragen in de komende periode om extra aandacht. Denk hierbij aan de aanpak van de wijken Kort Ambacht Zuid en van Noord, de aanpak van woninginbraken, de aanpak van de openbare buitenruimte en de aanpak van de georganiseerde criminaliteit. Er komt daarom een Actieprogramma Veilig voor de periode 2014-2018, dat gedurende de zittingsperiode van deze raad de basis gaat vormen voor het integrale beleid op het gebied van veiligheid. Wij maken dit in nauwe samenwerking met wijkplatforms en partners.

Uit diverse OCD-monitoren blijkt dat de leefbaarheid en veiligheid in de wijken Kort Ambacht en Noord gemiddeld lager scoort dan in de rest van de Drechtsteden. Om de leefbaarheid en veiligheidsgevoelens in die wijken te verbeteren is een gecoördineerde aanpak noodzakelijk. Hiervoor wordt op dit moment een bestuursopdracht opgesteld. Een belangrijk onderdeel

hiervan is de aanpak van jongerenoverlast in Noord. Vanwege de urgente problematiek pakken we dit probleem nu al aan door middel van het project 'Jong in Noord'. Hierbij zijn onder andere de straatcoaches betrokken.

Gereguleerde wietteelt

De ontwikkelingen rond dit thema volgen elkaar snel op. Een groep burgemeesters, waaronder burgemeester Schrijer, probeert de Minister van Veiligheid en Justitie ervan te overtuigen dat zolang de productie van cannabis illegaal is die een bron van criminaliteit blijft. In de komende periode worden de mogelijkheden die Zwijndrecht op het punt van gereguleerde wietteelt voor verkoop in coffeeshop Xpresso krijgt duidelijk.

Parkeren

Een voorstel voor de invoering van een klantvriendelijk betaalsysteem voor parkeren is in maart 2014 vastgesteld. De implementatie volgt in het eerste halfjaar van 2014. Daarnaast worden de parkeerautomaten in 2015 vervangen.

Regio en andere partners

Regionale ontwikkelingen vragen veel bestuurlijke en ambtelijke aandacht. Een samenhangende strategie daarin is een belangrijke voorwaarde om de gemeenschappelijke belangen een goede plaats te geven. Zwijndrecht richt zich in de prioritering eerst op lokale doelen, dan op subregionale, en tenslotte op regionale, los van het niveau waarop de uitvoering plaatsvindt. Lokale voorzieningen kunnen onder bepaalde condities prima op subregionaal niveau (Zwijndrechtse Waard) worden georganiseerd. Zwijndrechtse investeringen in regionale projecten moeten bijdragen aan het bereiken van lokale doelen.

Binnen de regio Drechtsteden is door middel van een procesnotitie "Samenwerking en toekomst in de Drechtsteden" een eerste aanzet voor debat ten aanzien van de programmering gegeven. In deze notitie worden voorstellen gedaan om bijvoorbeeld bepaalde taken aan de regio te delegeren, of lokaal te houden, of door de regio te laten coördineren. Er is een programma gemaakt voor ambtelijke samenwerking in de regio, met het oog op het creëren van voordelen op het gebied van efficiency en kwaliteit.

In de Kadernota verbonden partijen is een aantal algemene en specifieke uitgangspunten vastgelegd voor de relatie tot onze verbonden partijen. Deze kadernota vormt daarmee de basis voor de gemeentelijke regierol richting verbonden partijen en biedt het daarbij behorende instrumentarium voor de omgang met de verbonden partijen.

Partners

Om samen met partners de maatschappelijke opgaven in onze gemeente (beter) aan te kunnen is er in 2013 een nieuwe werkwijze ontwikkeld, waarbij er niet meer alleen geografisch (wijkgericht werken), maar óók thematisch gewerkt gaat worden. Daarvoor worden drie 'gesprekstafels' georganiseerd op het gebied van Veiligheid & Leefbaarheid, Economie & Bedrijfsleven en Sociaal. Per thema zitten afgevaardigden van betrokken organisaties aan tafel. Deze benoemen een top 10 van aan te pakken vraagstukken. Op deze wijze ontstaat er een gezamenlijk en gedragen programma met een betere focus op belangrijke thema's, betere communicatie en een efficiëntere behandeling en beantwoording van vragen en initiatieven uit de samenleving. Deze cocreatie met partners is nodig in een tijd dat we als gemeente meer de regiefunctie willen vervullen. Van "zorgen voor" naar "zorgen dat" betekent het faciliteren van processen en soms minder zelf aan het roer staan.

Investerings- en projecten

Een belangrijk onderdeel van bestaand beleid betreft de uitvoering van de investeringsprojecten uit het Investeringsprogramma en die van de grondexploitatieprojecten. Een belangrijke in die laatste categorie is De Volgerlanden. Deze wijk ligt in de buurgemeente Hendrik-Ildo-Ambacht maar brengt voor Zwijndrecht aanmerkelijke financiële risico's met zich mee.